

No. 416. WEESKAMERS. — *Hypothecaire inschrijvingen tegen voogden. — Agenten zijn mandatarissen.*

Bij artikel 35 der Bepalingen omtrent de invoering van en den overgang van de nieuwe wetgeving, is bij de 2e alinea bepaald, dat de hypothecaire inschrijvingen, bedoeld bij artikel 335 van het Burgerlijk Wetboek, namelijk de zoodanige die voogden verplicht zijn na de aanvaarding der voogdij ten gebruge der Weeskamer te geven, zullen worden opgemaakt door de betrokken commissarissen uit de raden van justitie, en in de residentien waar zoodanige voogden niet gevestigd zijn door de betrokken residenten of assistent-residenten, op zulks op eene daartoe strekkende schriftelijke aanvraag der Weeskamer. Toen een voogd weigerde om tot zekerheid van het vermogen zijner pupillen hypotheek te stellen, droeg zekere weeskamer hare agenten op, om tegen den voogd eene hypothecaire inschrijving te nemen.

Dezen konden aan de opdracht niet voldoen; de resident meende dat de Weeskamer zelve daartoe aan hem verzoek behoorde te doen.

Het verzoek tot het opmaken der akte in artikel 35 bedoeld, behoort van de Weeskamer uit te gaan en niet van de agenten. Evenwel is het geen verachte dat zoodanig verzoek rechtstreeks aan den betrokken resident gericht worde; de Weeskamer kan het doen door tusschenkomst van hare agenten, of andere woorden: de beslissing omtrent het nemen der inschrijving en de opgaven welke de wet vordert om daaraan te kunnen voldoen, behooren van de Weeskamer zelve uit te gaan, doch de aanvraag om de akte op te maken kan geschieden door tusschenkomst van de agenten. Tot het doen van de aanvraag, tot het opmaken der akte kan de kamer zich door hare agenten doen vertegenwoordigen; tot het beslissen omtrent het nemen der inschrijving niet.

De agenten der weeskamers kunnen die colleges vertegenwoordigen bij alle uitwendige handelingen, doch daaruit volgt niet dat zij dezelfde macht bezitten, hetzelfde toezicht uitoefenen, 't welk aan de weeskamers bij de wet is opgedragen.

De agenten zijn mandatarissen door de wet daartoe aangesteld, en behoudens hunne onderwerping aan deze, gehouden om te handelen naar de instructiën voor de weeskamers gegeven.

Een resident weigert dus te recht het opmaken der akte, zoolang hem niet is gebleken dat de beschikking omtrent de te nemen inschrijving en de opgaven welke daartoe door de wet gevorderd worden, van de kamers zelve uitgegaan zijn.

Blijkt dat evenwel, dan behoort aan de opmaking der akte gevolg te worden gegeven. (Apostillaire dispositie van 18 November 1854 no. 1).

No. 417. *PASSEN aan contribuabelen aan de schutterlijke kas.*

Circulaire van den 1en Adjunct-Secretaris van het Gouvernement van 1 October 1852 no. 2689 aan de hoofden van gewestelijk bestuur op Java. Vervallen door St. 1866 no. 28.

No. 418. *BURGERLIJKE OPENBARE WERKEN. — Inwijdingsfeesten (sedekahs) bij aanvang of beëindiging van eenig belangrijk bouwwerk.*

CIRCULAIRE van den waarn. Chef van den Waterstaat en 's Lands

2e Bureau.

Materieel.

Batavia, den 21sten October 1854.

No. 1358/1974.

Reeds meermalen heeft het geval zich voorgedaan; dat bij den aanvang
de beëindiging van eenig belangrijk werk een inwijdingsfeest, zoogenaamd
sedekah, is gegeven geworden, zonder dat daartoe eene speciale Gouverne-
ments-autorisatie was verleend, of dat op de daarvoor benodigde gelden bij de
betrekkelijke begrooting van kosten bepaald was gerekend geworden, ten ge-
volge waarvan ook deze uitgaven door de Algemeene Rekenkamer niet werden
gevalideerd, zelfs al konden die geschieden zonder overschrijding van een
totale som voor het werk ingewilligd.

Ten einde de daardoor noodzakelijk wordende voordrachten tot speciale
goedkeuring der kosten te vermijden, heb ik eer UwEG. te verzoeken, om in
den vervolge bij de begrootingen van kosten van belangrijke nieuwe werken
waarbij men gewoon is de onderwerpelijk bedoelde inwijdingsfeesten (sedekah)
te geven, de tot dat einde benodigde gelden aan het slot dier begrootingen
uit te trekken en tevens te doen begrijpen bij den post voor *onvoorziene toe-
vallen boven de werkelijk begroote som* te goed te doen, door b. v. te stellen
„10% voor onvoorziene toevallen, waaronder begrepen *f . .* voor het geven
„van een sedekah.”

Wijders heb ik de eer, enz.

De waarn. Chef van den Waterstaat en 's Lands Civiele Werken
(w. g.) G. H. UHLENBECK.

Bij de apostillaire dispositie van 6 November 1854 no. X is geautoriseerd
om wanneer voor sommige werken, tot de uitvoering waarvan bereids mach-
tiging is verleend, het geven van een inwijdingsfeest (sedekah) wenschelijk
mocht zijn, en op het kostende daarvan bij de betrekkelijke begrooting niet
is gerekend, de voor zoodanig feest benodigde gelden, zonder eene speciale
goedkeuring daarop te behoeven, te doen bestrijden uit den post voor onvoe-
ziene toevallen, zoo dezelve daartoe ruimte aanbiedt.

No. 419. ARMEN. — *Het één per mille, bedoeld bij artikel 1 van Staats-
blad 1828 no. 66 kan op Java niet worden gestort in de kas
eener diaconie, om dit rendement aan te wenden ten behoeve
van plaatselijke armen?*

B. 4 Februari 1853 no. 59. Vervallen door art. 8 van St. 1864 no. 36. Zie ten
aanzien der Buitenbezittingen Bb. no. 528.

No. 420. EEDSAFLEGGING door Chineezzen.

BESLUIT.

No. 53.

Batavia, den 10den Juni 1851.

Gelet op artikel 2 van het besluit van 31 Augustus 1850 no. 7, bij hetwelk

n resident van B. is opgedragen, om, naar aanleiding van moeilijkheden, door enige Chineezzen ingebracht tegen de eedsaflegging, hetzij als tolk, hetzij als viseur, bij een der rechtbanken van omgang, den Chineeschen raad te B. te voren op het godsdienstig gewetensbezwaar van Chineezzen tot het afleggen van den eed, en ter zake te dienen van consideratiën en advies.

Gelezen de missive van den resident van B. van 18 November 1850 no. 3928, kennen gevende:

dat de Chineesche raad bij het overgelegd rapport van 7 October te voren, no. 411, zich niet geheel volledig omtrent het punt van eedsaflegging heeft verklaard; wordende daarbij de eed als het ware voorgedragen als een gevolg van dwang;

dat hij daarom getracht heeft, langs een anderen weg, een duidelijk bespreekpunt te erlangen van de daaromtrent in China vigeerende instellingen en gebruiken, waarin geslaagd is door eene openhartige verklaring van den kundigen oud-advocaat der Chineezzen N. N. die ter zake, met bekendstelling van het deswege in China bestaande, van oordeel is, dat er geene redenen bestaan om de Chineezzen, die hier te lande tot het uitoefenen eener bediening van vertrouwen worden geroepen, van het afleggen van den eed te ontheffen; doch dat het inder met de heiligheid van den eed is overeen te brengen, om dien bij herhaling van eenen ambtenaar te vorderen.

Vermeenende de resident uit het hem door dien Chinees medegedeelde te mogen afleiden, dat bij den Chinees wel eenig gewetensbezwaar tegen die formaliteit kan bestaan, doch ook alleen, wanneer de betrokkene zich niet heiliglijk verbindt tot het verrichten van ambtelijke werkzaamheden, waartoe hij zich te zwak gevoelt, of wanneer hij daardoor eenige onwaarheid zou moeten bevestigen, zoodat in beide gevallen het doel van den eed volkomen wordt bereikt.

Gezien de consideratiën en adviezen:

van den Procureur-Generaal bij het Hooggerechtshof van Nederlandsch-Indië, van 9 December 1850 no. 2338/333 3280; enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

Is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijk. In de bestaande bepalingen, betrekkelijk het vorderen van den eed bij het afleggen van getuigenis in rechten, en bij het optreden als tolk of als adviseur, ter terechtzitting voor zooveel de Chineezzen betreft, geene verandering daar te stellen.

Ten tweede. Het afleggen van den eed, dáár waar dezelve ook voor Chinese beambten is voorgeschreven, te blijven stellen als voorwaarde voor de aanvaarding der hun toevertrouwde functien.

Afschrift, enz.

No. 421. — STRANDVONDERIJ. — *Moet, wanneer de met de strandvonderij belaste ambtenaar tijdelijk in de uitoefening zijner functiën verhinderd is, hij, die hem in zijne hoofdfunctiën vervangt, hem ook als strandvonder vervangen? — Al wie een bekeer als strandvonder aanvaard heeft, moet het ook beëindigen.*

Bij het besluit van 9 Mei 1857 no. 11 werd gelast, dat de Nederlandsche

bark *Henrietta Maria* onverwijld zou worden gesteld in handen van den Controleur der inkomende en uitgaande rechten te B., om daarmede te handelen volgens de voorschriften vervat in artikel 552 en volgende van het Wetboek van Koophandel.

Tijdens de ontvangst dier beschikking, was de Controleur der inkomende en uitgaande rechten met verlof afwezig, en werden diens functiën waargenomen door den Commies-Controleur.

De vraag deed zich toen voor, of de Commies-Controleur, die als zoodanig bij afwezigheid van zijnen chef, diens functiën waarnam, krachtens die waarneming ook als strandvonder was opgetreden.

De resident beantwoordde deze vraag ontkennend, en bepaalde bij zijn besluit van 11 Mei 1857 no. 1263, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement, dat bij afwezigheid of verhindering van den bij zijn besluit van 29 Juli 1852 no. 1905 benoemden ambtenaar (de Controleur), de Commies-Controleur in diens plaats als strandvonder zou optreden.

Daarop werd de *Henrietta Maria* aan dezen ambtenaar overgegeven.

Bij de behandeling dezer aangelegenheid deden zich, naar aanleiding van een gebleken meningsverschil tusschen de betrokkene autoriteiten, twee vragen ter beslissing voor:

1°. of uit het bepaalde bij art. 20 der Instructie voor de Controleurs der inkomende en uitgaande rechten (Staatsblad 1826 no. 61), houdende „dat bij afwezigheid van den Controleur, zijne betrekking zal worden waargenomen door den Commies-Controleur,” volgt, dat laatstgemelde ambtenaar, ook bij tijdelijke afwezigheid of ontstentenis van den Controleur, voor denzelfden moet optreden in de functiën, bedoeld bij het besluit van 11 October 1852 no. 20;

2°. of bij terugkomst van den Controleur, de functiën van strandvonder niet weder onverwijld op dezen overgaan.

Ten aanzien van de eerste vraag werd overwogen:

dat de betrekking van strandvonder geenszins zoodanig inhaerent is van de betrekking van controleur der inkomende en uitgaande rechten, dat zij een noodwendig attriboot der laatste uitmaakt;

dat toch, elders dan te B., havenmeesters of andere ambtenaren en beamten, zelfs ook wel inlandsche hoofden zijn aangewezen als strandvonders, en juist, als de ambtenaren bedoeld bij de artikelen 550 en 551 van het Wetboek van Koophandel;

dat toen de Instructie voor de controleurs der inkomende en uitgaande rechten werd vastgesteld, en bij artikel 20 daarvan bepaald werd, dat de Commies-Controleur, bij afwezigheid van den Controleur, zijne betrekking zou waarnemen, daarbij het oog niet gevestigd kon geweest zijn ook op de strandvonderij, waarvoor de ambtenaren eerst in 1852, ten gevolge der in 1848 in werking getredene nieuwe wetgeving, werden aangewezen;

dat het voorschrift dus uitsluitend ziet op de eigenlijke functiën der controleurs, niet op eenige bijbetrekking;

dat bij voorbeeld uit de omstandigheid dat de President van het Hoogerrechtshof van Nederlandsch-Indië en de President van den Raad van Justitie te Batavia, leden zijn van de Commissie, bedoeld bij artikel 49 van de bepalingen op het beheer van 's Lands geldmiddelen (Staatsblad 1831 no. 71), geëer-

volgt, dat bij afwezigheid of verhindering van die presidenten, de Vice-president van genoemd hof of het voorzittend lid van den Raad van Justitie, effectievelijk in plaats der eersten, in de Commissie van Revisie zouden zitting nemen;

tot de waarneming dier functiën voor den President van het Hooggehoofde hof door den Vice-president, eene speciale beschikking is noodig geoordeeld, blijkens het besluit van 15 October 1846 no. 3; (Zie Bb. no. 310) en een ander bewijs, dat eene tijdelijke waarneming van eenig ambt, geenszins medebrengt de vervulling van alle functiën van den titularis, buiten die eigenlijken zin aan het ambt verknocht, te vinden is in de resolutie van den 11 October 1831 no. 27 (Staatsblad no. 31), waarbij is verklaard, dat de bevoegdheid tot bekrachtiging van vonnissen, welke volgens bestaande bepalingen aan den President of de hoogste plaatselijke (gewestelijke) autoriteit zijn onderworpen, bij hunne afwezigheid, geenszins overgaat op de ambtenaren, tijdelijk met het ambt bekleed;

dat bovendien de woorden van het besluit van 11 October 1852 no. 20 (geen artikel) naar aanleiding van en met het oog op de artikelen 550 en 551 van het Wetboek van Koophandel) „bij uitsluiting van alle anderen” voorkomende niet dispositief, waarbij zijn aangewezen de ambtenaren bij deze wetsartikelen bedoeld, — voldoende grond geven om te doen aannemen, dat voor B. de Controleur der inkomende en uitgaande rechten, bij uitsluiting van elk ander, geenszins gestrand onder is, met dien gevolge, dat bij afwezigheid of verhindering van den Controleur in de vervulling van die betrekking moet worden voorzien.

Ten aanzien van de tweede vraag werd overwogen:

dat in elke zich nieuwlings na de terugkomst van den Controleur voordoende zaak, de bevoegdheid van den Commies-Controleur ophield, en alleen de Controleur de bevoegde persoon was, om op te treden als de ambtenaar bedoeld in de artikelen 550 en 551 van het Wetboek van Koophandel;

dat hoezeer de tweede vraag dus bevestigend moet worden beantwoord, is er niet uit te ruit echter niet volgt, dat de Commies-Controleur ook de zaken, gedurende de afwezigheid des Controleurs aanvaard, aan dezen zoude moeten overgeven; dat de Commies-Controleur deze zaken aanvaardde op zijne eigene verantwoordelijkheid, met hare lusten en lasten;

dat het een bekende rechtsregel is, dat hij die de verantwoordelijkheid, het beheer van eener zaak loopt, ook de voordeelen daaraan verknocht, genieten moet; dat splitsing van verantwoordelijkheid niet aan te bevelen is, en vooral niet in zaken als deze; — afgescheiden van de overweging, dat aan de overgave van de zaak overname van een beheer als het onderwerpelijke, kosten verbonden zijn; dat in artikel 9 der Algemeene Instructie voor de Weeskamers in Nederlandsch-Indië (Staatsblad 1818 no. 72), ten deze eene overeenstemming gevonden wordt, in het daarin voorkomende voorschrift, „dat de in eenen boedel gevestigde commissarissen, gehouden zijn denzelven even gelijk particuliere executeuren tot het einde toe te beheren,” welk nuttig voorschrift mag geacht worden te zijn voortgevloeid uit de overtuiging van het belang dat de boedel bij hetzelfde beheer blijft, ook ter vermijding van kosten;

dat die overeenstemming hier te meer in aanmerking kan komen, omdat het beheer van aangebrachte of gestrande schepen en goederen, in de bij de wet

bedoelde gevallen, in wezenlijkheid toch niets anders is dan een beheer in het belang van minderjarige, afwezige of onbekende derden, evenals het beheer der boedels door de weeskamers:

dat vermits echter niet mag verondersteld worden, dat de wet het onmogelijke vordert, het van zelf spreekt, dat bij ontstentenis van den betrokken ambtenaar (want een ambtenaar of beambte alleen moet volgens de wet deze functiën waarnemen), een ander ambtenaar of beambte te zijner vervanging moet optreden voor het beheer, door hem als strandvonder aanvaard.

Op grond van de bovenstaande overwegingen, werd het boven omschreven besluit van den resident van B. van 11 Mei 1857 no. 1263 goedgekeurd, en voorts aan dien hoofdamtenaar te kennen gegeven, dat de Regeering met hem instemt, dat in de zaken bedoeld in artikel 550 en 551 van het Wetboek van Koophandel, een aangevangen beheer moet worden beëindigd door dengene, die het op zijne verantwoordelijkheid aanvaardde, voor zoover dit niet door overlijden, verplaatsing, als anderszins, onmogelijk wordt. (Besluit van 28 September 1857 no. 54).

No. 422. KORTING *wegens particuliere schulden mag niet op schrijffloones verleend worden.*

Gouv. besluit 18 Maart 1858 No. 41.

Vervallen. Ten behoeve van particuliere schuldeischers worden geen kortingen meer verleend op uit 's Lands kas genoten wordende inkomsten van landdienaaren, enz. (Stb. 1898 Nos. 207 en 208).

No. 423. NOTARIAAT. — *Tijdelijke voorziening in de uitoefening van het notariaat.*

B. 13 Januari no. 19 en 7 Februari 1858 no. 9. Vervallen door art. 4 en 6 van het Reglement op het notarisambt (St. 1860 no. 3).

No. 424. PLAATSELIJKE REGLEMENTEN EN KEUREN. — *Toezending van afschriften der door de hoofden van gewestelijk bestuur vastgestelde wettelijke bepalingen, aan de rechterlijke macht.*

BESLUIT.

No. 19. Buitenzorg, den 23sten Maart 1858.

Gelezen de missive van het Hooggerechtshof van Nederlandsch-Indië, van, enz. te kennen gevende:

dat het den Hove reeds meermalen is voorgekomen, dat plaatselijke reglementen en verordeningen bestaan en worden toegepast, zonder dat bij het Hooggerechtshof het bestaan dier bepalingen bekend is;

dat waarschijnlijk, naar aanleiding van art. 72 van het met 1 Mei 1855 ingevoerd Regeeringsreglement, nog vele bepalingen van plaatselijken aard zullen worden daargesteld, van welke het voor de rechterlijke macht, met het oog op de rechtspraak, hoogst belangrijk zal zijn kennis te dragen.

Gelet op de ordonnantie van 17 Februari 1858 (Staatsblad no. 17), en op de bepalingen ter verzekering van de regelmatige werking dier ordonnantie (Staatsblad 1858 no. 18).

Is goedgevonden en verstaan:

e hoofden van gewestelijk bestuur aan te schrijven, om van de krachtens ordonnantie van 17 Februari 1858 (Staatsblad no. 17), door hen te arresteerde wettelijke bepalingen, terstond na hare bekendmaking, behoorlijk geauthetiseerde afschriften te zenden aan het Hooggerechtshof van Nederlandsch- en aan de Raden van Justitie, ieder voor zooveel zijn ressort betreft. afschrift, enz.

oor het Hooggerechtshof in herinnering gebracht bij Bijblad no. 2632.

425. MELAATSCHEN *op Java. — Verzorging in gestichten.*

5 Juli 1855 no. 11. Vervallen door Bb. no. 1715.

426. KASBEHEER. — *Verantwoordelijkheid der residenten voor het beheer bij ontstentenis van den secretaris.*

BESLUIT.

9.

Buitenzorg, den 1sten Juli 1854.

gelezen de missive der Commissie van Revisie, van 22 April jl. no. 28, den dag mededeelende harer overwegingen, betreffende de bezwaren van A. tegen resident van B., tegen het besluit der Algemeene Rekenkamer van 5 September 1851 no. 54, waarbij hij belast is, met de vergoeding der som van . . . ., „die op 18 Juli 1849 is ontdekt en bewezen, dat aan de geldelijke administratie of aan 's Lands kas, die sedert 19 Juni te voren tot op den vóórmelden datum van 18 Juli is geweest onder beheer van den sedert bij overnemens besluit van . . . . ontslagen commies op het residentie-bureau B., is te min bevonden of ontvreemd geworden.

Alle bezwaren aan de Commissie zijn gerevoveerd bij de apostillaire dispositiën van 9 April en 22 Juli 1852 no. IX en IV.

De Commissie te kennen, enz;

der mededeeling als de meening der Commissie:

„dat vermits de resident geen kashouder is, hij voor een bevonden deficit in de kas, in den regel, niet aansprakelijk kan worden gesteld, en dat welke bezwaren ook door de Algemeene Rekenkamer op de handelingen van den resident A. zijn te berde gebracht, nochtans geene zoodanige daadzaken zijn ontdekt, welke in gemoede grond geven om aan te nemen, dat het bevonden deficit werkelijk door zijne schuld en nalatigheid is veroorzaakt;

dat voorts, bijaldien met de Rekenkamer moet worden aangenomen, „dat vermits het deficit is ontdekt, nadat de commies van het residentiekantoor de wettelijkens proces-verbaal en deszelfs eigene handtekening in het kasmemoireel, over het bewuste tijdvak, gedurende omtrent eene maand, met het gelijk beheer is belast geweest, dat deficit, bij gemis van bewijzen, die het deficit aantoonen, naar administratieve regelen van beheer, moet worden geoordeeld onder het beheer van den commies C. te zijn ontstaan”, men dan ook, in tegenstrijdigheden te vervallen, niet te gelijktijd kan beweren, dat het tekort aan vroegere handelingen van den resident moet worden toegegeven; maar integendeel, volgens eene logische redeneering, moet aannemen, dat het proces-verbaal van opname der kas van 10 Juli 1849, door den controller N. N. en den klerk N. N. opgemaakt, juist is, en de kas accoord was met dezelve door C. werd waargenomen, zoodat dan, met terzijdestelling van

241
alle andere beschouwingen, uitsluitend bij de vraag moet worden stilgestaan of de resident A. aansprakelijk is voor het na dien tijd bevondene deficit; welke beantwoording zich oplost in het onderzoek, of zoodanige aansprakelijkheid bepaaldelijk uit de bewoordingen van art. 7 der resolutie van 28 Januari 1832, no. 16 (Staatsblad no. 5) is af te leiden;

dat ofschoon de redactie van dat artikel niet zoo duidelijk is, dat daardoor iedere twijfel omtrent deszelfs bedoeling terstond wordt opgeheven, eene aandachtige ontleding van de bewoordingen van hetzelfde, echter tot de gewone trekking leidt, dat de resident bij dat artikel slechts persoonlijk aansprakelijk wordt gesteld, voor de vervulling der daarbij, in geval van ziekte of ontstentenis van den secretaris, voorgeschrevene maatregelen, namelijk eene opmaak der kas en eene tijdelijke voorziening in de functiën van ontvanger, aan welke verplichtingen door den heer A. dan ook voldaan is, doch die aansprakelijkheid zich niet verder uitstrekt en met die vervulling zelve komt op te houden;

dat toch de bepaling slechts vordert:

- 1°. dat de resident de kas door eene commissie zal doen constateeren;
- 2°. dat hij in het beheer van 's Lands gelden en in de uitoefening der functiën van ontvanger zal voorzien; onder verdere bepaling, dat hij voor een ander verantwoordelijk zal zijn;

doch dat men, zonder aan de wet eene zeer uitgebreide verklaring te geven uit die bewoordingen niet kan afleiden, dat de resident verantwoordelijk zijn zal

a. voor de handelingen der door hem benoemde commissie;

b. voor het beheer van 's Lands gelden en de uitoefening der functiën van algemeenen ontvanger.

Dat voorts, bij het onderzoek omtrent den zin der wetsbepaling, mede uit het oog moet worden verloren, dat men bij de resolutie van 28 Januari 1832, van het berip schijnt te zijn uitgegaan, dat de resident nimmer kashouder der zijn moet, vermits eene behoorlijke betrachting zijner veelvuldige andere bezigheden, zulks, na de invoering van het cultuurstelsel niet gedoogt, zoo het ook uit dit oogpunt veel aannemelijker is, dat men hem alleen de vervulling der functiën heeft willen opleggen, om door eene tijdelijke opdracht voorloopig te voorzien, dan dat men hem daarbij tevens met de geheele aansprakelijkheid en het beheer zelf zoude hebben belast, waardoor hij in de werkelijkheid kashouder worden zou;

dat, had dit laatste werkelijk in de bedoeling gelegen, het artikel, in plaats van te bepalen „dat hij in de uitoefening der functiën van ontvanger zal voorzien”, veeleer bloot zoude voorschrijven, „dat hij het beheer der kas zelf op zich zou nemen”; daar toch des residents bevoegdheid om zich daarbij, voor zoodanig noodig, door het ten residentiekantore aanwezige personeel te doen behulpen te zijn, geene uitdrukkelijke vermelding behoefde;

dat voorzeker de plicht van eenen resident medebrengt, om de tijdelijke waarneming der functiën van ontvanger aan dengenen op te dragen, die daartoe het meest geschikt schijnt; doch deze moreele verplichting geene wettelijke verantwoordelijkheid voor de handelingen van dengenen aan wien de opdracht geschied is, insluit; terwijl wijders eene billijke beoordeeling der handelingen van den resident A. ten dien aanzien, geenen grond van afkeuring kan opleveren, daar de keuze van eenen kashouder uit het geringe ter handhaving der kas aanwezige personeel, noodwendig zeer beperkt zijn moest en er ge-

ik van reden bestond, den commies C., die den vorigen secretaris in het
reer der kas steeds behulpzaam geweest was, te wantrouwen.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

s goedgevonden en verstaan.

Verstelijk. In verband met art. 49 in Staatsblad 1831 no. 71 in dit geschil
praak doende, den gewezen resident van B., A., te verklaren bezwaard met
besluit der Algemeene Rekenkamer van 5 December 1851 no. 54, en hem
sdiën van de onderwerpelijke belasting te ontheffen.

Ten tweede. Enz.

Afschrift, Enz.

Blijkens de missive van den fungerenden Eersten Adjunct-Secretaris van
November 1854 no. 1026, is na eene nauwgezette overweging, onnoodig ge-
t, de bepaling vervat in art. 7 der resolutie van 28 Januari 1832 no. 16 (Staats-
d no. 5), nader te verklaren of door eene andere meer duidelijke verorde-
g te vervangen.

427. NAAMREGISTER. — *Opneming bij hetzelve van inlandsche offi-
cieren, gevoerd bij het Militair-Departement.*

BESLUIT.

2.

Buitenzorg, den 20sten September 1853.

telezen, enz.

De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;

s goedgevonden en verstaan:

Verstelijk. Enz.

Ten tweede. Het Militair-Departement aan te schrijven om, in overleg met
betrokkene hoofden van gewestelijk bestuur, het noodige te verrichten, op-
weder, zooals tot 1850 plaats gevonden heeft, de inlandsche officieren, ge-
rd bij het Militair-Departement, worden vermeld in het Naamregister van
Nederlandsch-Indië voor 1854 en volgende jaren.

Afschrift, enz.

428. AMBTENAREN *ter beschikking van den Directeur der Cul-
tures. — Inkomsten.*

30 Nov. 1853 no. 9. Vervallen door de bepalingen op de benoembaarheid
ambtenaren bij den burgerlijken dienst (St. 1864 no. 194) en de organisatie
het binnenlandsch bestuur op Java en Madoera bij St. 1866 no. 6. Zie
van art. 6 § c.

429. ONDERSTAND *aan de echtgenooten van gepensioneerde officie-
ren, die hun pensioen ten gevolge van een strafrechtelijk von-
nis hebben verloren.*

Bij het besluit van 30 Juli 1853 no. 4 is aan de echtgenoot van eenen ge-
pensionneerden, tot eene onteerende straf veroordeelden officier, ten laste der
oniale geldmiddelen een onderstand toegekend, gelijk staande met het be-
g van het pensioen uit het Militair Weduwen- en Weezenfonds, waarop de
luwe van eenen officier van den rang van haren echtgenoot recht heeft, —
zulks van en met den dag na dien, waarop haar echtgenoot het genot van

zijn pensioen verloren heeft, en voor zoolang hij daarvan verstoken zal of tot aan zijn overlijden.

Deze beschikking was een gevolg van het ook voor de Nederlandsche pensioenen bestaande beginsel ¹⁾, dat over het pensioen van eenen titularis, het wegens eene strafrechterlijke veroordeeling verliest, ten behoeve van vrouw of minderjarige kinderen kan worden beschikt, en van de toepassing van dat beginsel in dezer voege, dat een onderstand kan worden gegeven, gelijkstaande aan het bedrag van het weduwen- of weezenpensioen, indien het gedrag en de omstandigheden der vrouw en kinderen daarvoor pleiten.

No. 430. CHINEESCH HOSPITAAL te Batavia. — *Verpleegkosten.*

In den aanvang van het jaar 1858 deed zich de vraag voor, ten wiens laste de kosten behooren te komen van de verpleging van elders te huis behoorende krankzinnigen, tot wier opneming in het Chineesch Hospitaal te Batavia maatiging verleend wordt.

Van eene zijde werd beweerd dat die kosten niet door dit gesticht betaald te worden gedragen.

De Regeering besliste echter in eenen tegenovergestelden zin.

In het reglement voor dat gesticht is geen onderscheid gemaakt tusschen de plaatsen vanwaar de op te nemen personen afkomstig zijn, zoodat, zoodra in dat gesticht plaats aanwezig is, alle lijdens voor wie elders geene gelegenheid bestaat om behoorlijk te worden verpleegd, daarin op den gewonen voet behooren te worden opgenomen. (B. 23 Maart 1858 no. 24).

Het reglement is te vinden in de Verzameling van wetten en besluiten, gegeven door Mr. L. J. A. Tollens, 2e deel, bladz. 475.

No. 431. ADMINISTRATEURS der tinnijnen op Banka. — *Besluit voor de waarneming dier betrekking.*

B. 3 October 1853 no. 1. Ingetrokken bij Bb. no. 4085.

No. 432. TERRITORIAAL RECHT op de koffie en peper te Banka. — **BESLUIT.**

No. 5. Buitenzorg, den 4den Juni 1853.

Gelet, enz.

Gelezen, enz.

Is goedgevonden en verstaan:

Te bepalen:

Eerstelijk. Dat, te rekenen van 1 Juli 1853, wordt afgeschaft het territoriaal recht, dat krachtens het besluit van den Commissaris-Generaal van 14 October 1833 no. 369, wordt geheven op de koffie en peper bij den uitvoer te Banka: met voorbehoud nochtans om die belasting, wanneer zulks raadzaam wordt geacht, opnieuw in te voeren, waarvan bijtijds kennis zal worden gegeven aan den handel.

Ten tweede. Enz.

Afschrift, enz.

¹⁾ Zie art. 70 der Wet tot regeling der militaire pensioenen bij de Landmacht (Nederlandsch Staatsblad 1851 no. 129).